

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 19/10

Λουξεμβούργο, 3 Μαρτίου 2010

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις
C-316/07, C-358/07, C-359/07, C-360/07, C-409/07 και C-410/07,

Markus Stoß κ.λπ. κατά Wetteraukreis

Kulpa Automatenservice Asperg GmbH κ.λπ. κατά Land
Baden-Württemberg

και στην υπόθεση C-46/08

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Carmen Media Group Ltd κατά Land Schleswig Holstein κ.λπ.

**Κατά τον γενικό εισαγγελέα Paolo Mengozzi, η αμοιβαία αναγνώριση των εθνικών
αδειών για οργάνωση τυχρών παιγνίων δεν είναι βιώσιμη στο παρόν στάδιο
εξέλιξης του δικαίου της Ένωσης**

*Εκτιμά ότι κράτος μέλος μπορεί, αφενός, να απαγορεύει τυχρά παίγνια στο διαδίκτυο, υπό
ορισμένες προϋποθέσεις, και, αφετέρου, να καθιερώνει κρατικό μονοπώλιο για τα στοιχήματα επί
αθλητικών εκδηλώσεων, ακόμη και αν τα εν λόγω παίγνια προωθούνται ενεργά και επιτρέπεται η
προσφορά από ιδιώτες παιγνίων που ενέχουν αυξημένο κίνδυνο δημιουργίας εξαρτήσεως.*

Στη Γερμανία, οι αρμοδιότητες όσον αφορά τα παίγνια είναι κατανεμημένες μεταξύ του ομοσπονδιακού κράτους και των Länder. Στα περισσότερα Länder, ισχύει τοπικό μονοπώλιο για την οργάνωση στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων και λαχειοφόρων αγορών, ενώ η οργάνωση ιπποδρομιακών στοιχημάτων καθώς και η εκμετάλλευση αυτόματων μηχανών παιγνίων και καζίνων ανατίθεται σε εξουσιοδοτημένους σχετικώς ιδιωτικούς φορείς. Υιοθετώντας το Σύμφωνο περί λαχειοφόρων αγορών στη Γερμανία (Lotteriestaatsvertrag), που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2004, τα Länder δημιούργησαν ένα ομοιόμορφο πλαίσιο για την οργάνωση των τυχρών παιγνίων, εξαιρουμένων των καζίνων. Μετά την έκδοση σχετικής αποφάσεως του Bundesverfassungsgericht (ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο της Γερμανίας), το εν λόγω Σύμφωνο αντικαταστάθηκε με το Σύμφωνο περί τυχρών παιγνίων στη Γερμανία (Glücksspielstaatsvertrag), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2008. Το νέο αυτό Σύμφωνο απαγορεύει παντελώς τη διοργάνωση ή τη μεσολάβηση στη διεξαγωγή δημοσίων τυχρών παιγνίων στο διαδίκτυο.

Ο γενικός εισαγγελέας Paolo Mengozzi ανέπτυξε σήμερα τις προτάσεις του επί μιας σειράς υποθέσεων στο πλαίσιο των οποίων διάφορα γερμανικά δικαστήρια ζητούν από το Δικαστήριο να αποφανθεί σχετικά με το αν το νομοθετικό καθεστώς που διέπει τα τυχρά παίγνια στη Γερμανία συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο. Τα Verwaltungsgerichte (διοικητικά δικαστήρια) του Gießen και της Στουτγάρδης καλούνται να επιλύσουν διαφορές που έχουν ανακύψει μεταξύ των μεσαζόντων στην σύναψη στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων και των γερμανικών αρχών, οι οποίες τους απαγόρευαν να προτείνουν εντός του Land της Έσσης και του Land του Baden-Württemberg τη σύναψη στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων τα οποία οργανώνονται από τις αυστριακές επιχειρήσεις Happybet Sportwetten και web.coin, την εδρεύουσα στη Μάλτα επιχείρηση Tipico καθώς και από τις βρετανικές εταιρείες Digibet και Happy Bet. Οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν αποκτήσει στο κράτος όπου εδρεύει η καθεμιά τους άδεια για τη διοργάνωση στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων. Αντίθετα, το Schleswig-Holsteinische Verwaltungsgericht (διοικητικό δικαστήριο του Schleswig Holstein) καλείται να κρίνει αν το Land του Schleswig Holstein απέρριψε βάσιμως την αίτηση της επιχειρήσεως Carmen Media Group με την οποία η τελευταία ζήτησε να της επιτραπεί να προσφέρει στη Γερμανία τη σύναψη στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων μέσω διαδικτύου, επικαλούμενη το ότι της έχει χορηγηθεί ήδη στο Γιβραλτάρ, όπου έχει την έδρα της, άδεια «off-shore» [για υπεράκτια δραστηριότητα] με βάση την οποία δικαιούται να διοργανώνει στοιχήματα μόνον εκτός του Γιβραλτάρ.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η νομολογία του Δικαστηρίου αναγνωρίζει ρητά και χωρίς να αφήνει περιθώρια αμφιβολίας, καίτοι υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα μονοπώλια και άλλου είδους περιορισμούς που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τυχερών παιγνίων. Μολονότι η απαγόρευση ορισμένων τυχερών παιγνίων ή ο περιορισμός του δικαιώματος εκμεταλλεύσεώς τους σε μικρό αριθμό παραχωρησιούχων παρεμποδίζουν, ιδίως, την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, το Δικαστήριο επιτρέπει την ισχύ τέτοιων περιορισμών σε εθνικό επίπεδο, εφόσον δεν συνεπάγονται διακρίσεις με βάση την ιθαγένεια ή το κράτος εγκαταστάσεως, επιδιώκουν σκοπό αναγόμενο στο γενικό συμφέρον, όπως είναι η μείωση των ευκαιριών για παίγνια ή η καταπολέμηση της απάτης και της εγκληματικότητας, και εφόσον αποτελούν μέτρα ανάλογα και συνεπή προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Όσον αφορά το κριτήριο της συνεπείας της πολιτικής ενός κράτους μέλους σε σχέση με τα παίγνια, ο γενικός εισαγγελέας εκτιμά ότι η σχετική αξιολόγηση δεν πρέπει να χωρεί συνολικά, αλλά σε ατομική βάση, χωριστά για κάθε παίγνιο. Ωστόσο, το ζήτημα της συνεπείας πρέπει να εξετάζεται πάντα σε επίπεδο κράτους, ώστε διαφορές μεταξύ διαφόρων περιφερειών εντός του αυτού κράτους μέλους να μπορούν να οδηγήσουν σε διαπίστωση ασυνέπειας του συστήματος. Αντίθετα, το γεγονός και μόνον ότι οι αρμοδιότητες όσον αφορά τα τυχερά παίγνια είναι κατανεμημένες μεταξύ πλειόνων τοπικών φορέων ενός κράτους μέλους δεν διακυβεύει αυτό καθαυτό τη συνέπεια της πολιτικής του εν λόγω κράτους μέλους.

Περαιτέρω, επισημαίνει ότι η εν λόγω αξιολόγηση πρέπει να χωρεί λαμβανομένων υπόψη ορισμένων παραγόντων: αφενός, το γεγονός ότι οι κατέχοντες το μονοπώλιο φορείς ενθαρρύνουν τη συμμετοχή στα τυχερά παίγνια δεν αρκεί για να θεωρηθεί το οικείο νομοθετικό καθεστώς ασυνεπές, εφόσον οι δραστηριότητες προώθησης είναι ήπιες και αποβλέπουν όντως στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας ή στη διοχέτευση της επιθυμίας για παίγνιο προς την κατεύθυνση μιας ρυθμιζόμενης και ελεγχόμενης προσφοράς, και όχι στην αύξηση των κρατικών εσόδων. Αφετέρου, το γεγονός ότι αναγνωρίζεται ότι ιδιωτικοί φορείς προσφέρουν παίγνια ενέχοντα κίνδυνο εξαρτήσεως πιθανώς εξίσου σοβαρό ή σοβαρότερο απ' ό,τι τα παίγνια που υπόκεινται στο μονοπώλιο δεν αντιφάσκει ούτε αυτό από μόνο του προς τους σκοπούς δημοσίου συμφέροντος ούτε καθιστά δυσανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό την απόφαση υπαγωγής των στοιχημάτων και των λαχείων σε καθεστώς κρατικού μονοπωλίου, εφόσον οι δημόσιες αρχές εγγυώνται την άσκηση επαρκούς ελέγχου επί των ιδιωτικών φορέων και εφόσον η προσφορά των παιγνίων που υπόκεινται στο μονοπώλιο παραμένει μικρότερη σε σχέση με αυτήν που θα υπήρχε αν η εν λόγω δραστηριότητα ασκούνταν από ιδιωτικούς φορείς.

Η εκτίμηση των παραγόντων αυτών εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια. Όσον αφορά τα στοιχήματα επί αθλητικών εκδηλώσεων, όπως είναι ιδίως το «ODDSET», που οργανώνονται από τα γερμανικά Länder στο πλαίσιο του Lotteriestaatsvertrag, όπως προκύπτει από την απόφαση του γερμανικού Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου, το επίμαχο μονοπώλιο δεν πληρούσε το κριτήριο της συνεπείας κατά τον χρόνο που εχώρησαν τα πραγματικά περιστατικά τα οποία αφορούσαν οι κύριες δίκες. Πράγματι, κατά την εν λόγω απόφαση, η διαφήμιση των στοιχημάτων δεν ήταν αρκετά ήπια και δεν αποσκοπούσε στον περιορισμό των ευκαιριών για παίγνια και στην καταπολέμηση της εξαρτήσεως από αυτά, αλλά μάλλον στην εξασφάλιση δημοσιονομικών εσόδων.

Εξάλλου, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ότι το δίκαιο της Ένωσης, στην παρούσα φάση εξελίξεώς του, δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αναγνωρίζουν αμοιβαίως τις εθνικές άδειες στον τομέα των τυχερών παιγνίων. Οσάκις ένα κράτος μέλος χορηγεί άδεια για την οργάνωση στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων η ισχύς της οποίας δεν περιορίζεται στο έδαφός του, η άδεια αυτή δεν παρέχει στον κάτοχό της ή στους τρίτους που ενεργούν κατ' εντολή του το δικαίωμα να προσφέρουν τη σύναψη στοιχημάτων στο έδαφος άλλων κρατών μελών, ούτε με βάση την αρχή της ελευθερίας εγκαταστάσεως ούτε με βάση την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Αυτό ισχύει κατά μείζονα λόγο προκειμένου για γνησίως υπεράκτιες άδειες (άδειες «off-shore»).

Όσον αφορά την απαγόρευση οργανώσεως και μεσολαβήσεως στη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων στο διαδίκτυο, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ότι αυτή συμβιβάζεται με την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθόσον αποτελεί μέτρο ανάλογο και συνεπές προς τον επιδιωκόμενο σκοπό γενικού συμφέροντος, και τούτο, παρά το γεγονός ότι υφίστανται, για λόγους επιεικείας,

σαφώς οριοθετημένες, μεταβατικά ισχύουσες εξαιρέσεις υπέρ των επιχειρήσεων που μέχρι τούδε λειτουργούσαν αποκλειστικά μέσω του διαδικτύου.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση επί της οποίας διατυπώνει τη γνώμη του. Η υπόθεση τελεί πλέον υπό διάσκεψη. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582